

|                                   |                                         |
|-----------------------------------|-----------------------------------------|
| <i>Rodzaj dokumentu:</i>          | <b>Zasady oceniania rozwiązań zadań</b> |
| <i>Egzamin:</i>                   | <b>Egzamin maturalny</b>                |
| <i>Przedmiot:</i>                 | <b>Język rosyjski</b>                   |
| <i>Poziom:</i>                    | <b>Poziom podstawowy</b>                |
| <i>Forma/Formy arkusza:</i>       | EJRP-P0-100                             |
| <i>Termin egzaminu:</i>           | 13 maja 2021 r.                         |
| <i>Data publikacji dokumentu:</i> | 21 czerwca 2021 r.                      |

## Rozumienie ze słuchu

### Zadanie 1.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2021 <sup>1)</sup>                                                                                                             |                                                       | Poprawna odpowiedź |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                                                                       | Wymaganie szczegółowe                                 |                    |
| 1.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. | F                  |
| 1.2.    |                                                                                                                                                        |                                                       | F                  |
| 1.3.    |                                                                                                                                                        |                                                       | P                  |
| 1.4.    |                                                                                                                                                        |                                                       | P                  |
| 1.5.    |                                                                                                                                                        |                                                       | F                  |

### Zadanie 2.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2021                                                                                                                           |                                                      | Poprawna odpowiedź |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                                                                       | Wymagania szczegółowe                                |                    |
| 2.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. | E                  |
| 2.2.    |                                                                                                                                                        | 2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.            | D                  |
| 2.3.    |                                                                                                                                                        | 2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.             | B                  |
| 2.4.    |                                                                                                                                                        | 2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. | A                  |

<sup>1)</sup> Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

**Zadanie 3.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2021                                                                                                                           |                                                       | Poprawna odpowiedź |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                                                                       | Wymagania szczegółowe                                 |                    |
| 3.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. | B                  |
| 3.2.    |                                                                                                                                                        | 2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.             | C                  |
| 3.3.    |                                                                                                                                                        | 2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. | B                  |
| 3.4.    |                                                                                                                                                        |                                                       | C                  |
| 3.5.    |                                                                                                                                                        |                                                       | A                  |
| 3.6.    |                                                                                                                                                        | 2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.             | C                  |

**Rozumienie tekstów pisanych****Zadanie 4.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2021                                                                    |                                                                | Poprawna odpowiedź |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                | Wymaganie szczegółowe                                          |                    |
| 4.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu. | B                  |
| 4.2.    |                                                                                                 |                                                                | D                  |
| 4.3.    |                                                                                                 |                                                                | F                  |
| 4.4.    |                                                                                                 |                                                                | A                  |

**Zadanie 5.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2021                                                                |                                                       | Poprawna odpowiedź |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                            | Wymagania szczegółowe                                 |                    |
| 5.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. | C                  |
| 5.2.    |                                                                                             | 3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.  | A                  |
| 5.3.    |                                                                                             | 3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.              | C                  |

**Zadanie 6.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2021                                                                |                                                       | Poprawna odpowiedź |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                            | Wymagania szczegółowe                                 |                    |
| 6.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. | A                  |
| 6.2.    |                                                                                             |                                                       | C                  |
| 6.3.    |                                                                                             |                                                       | B                  |
| 6.4.    |                                                                                             |                                                       | B                  |
| 6.5.    |                                                                                             | 3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.  | C                  |

**Zadanie 7.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2021                                                                |                                                                           | Poprawna odpowiedź |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                            | Wymagania szczegółowe                                                     |                    |
| 7.1.    | II. Rozumienie wypowiedzi.<br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. | D                  |
| 7.2.    |                                                                                             |                                                                           | B                  |
| 7.3.    |                                                                                             |                                                                           | E                  |

**Znajomość środków językowych****Zadanie 8.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2021                                                                                                                                              |                                                                                                                               | Poprawna odpowiedź |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                                                                                          | Wymaganie szczegółowe                                                                                                         |                    |
| 8.1.    | I. Znajomość środków językowych.<br><br><i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> | 1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. | B                  |
| 8.2.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | A                  |
| 8.3.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | B                  |
| 8.4.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | B                  |
| 8.5.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | A                  |

**Zadanie 9.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2021                                                                                                                                              |                                                                                                                               | Poprawna odpowiedź |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|         | Wymaganie ogólne                                                                                                                                                          | Wymaganie szczegółowe                                                                                                         |                    |
| 9.1.    | I. Znajomość środków językowych.<br><br><i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> | 1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. | B                  |
| 9.2.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | B                  |
| 9.3.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | A                  |
| 9.4.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | C                  |
| 9.5.    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               | A                  |

**Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.**

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

## Wypowiedź pisemna

### Zadanie 10.

Zdajesz właśnie egzaminy maturalne. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- napisz, jakie przedmioty zdajesz i dlaczego właśnie te
- wyjaśnij, jak przygotowywałeś(-aś) się do egzaminów
- opisz, jak się czuleś(-aś) przed pierwszym egzaminem
- poinformuj, jak zamierzasz odpocząć po zakończeniu wszystkich egzaminów.

### Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. *Znajomość środków językowych.*

*Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

III. *Tworzenie wypowiedzi.*

*Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.*

IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*

*Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.*

### Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

5.1) *Zdający opisuje [...] czynności.*

5.3) *Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].*

5.5) *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*

5.8) *Zdający opisuje intencje, [...] i plany na przyszłość.*

7.2) *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

## Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

| Do ilu podpunktów<br>zdający się odniósł? | Ile podpunktów rozwinął? |      |      |      |      |
|-------------------------------------------|--------------------------|------|------|------|------|
|                                           | 4                        | 3    | 2    | 1    | 0    |
| 4                                         | 4 p.                     | 4 p. | 3 p. | 2 p. | 2 p. |
| 3                                         |                          | 3 p. | 3 p. | 2 p. | 1 p. |
| 2                                         |                          |      | 2 p. | 1 p. | 1 p. |
| 1                                         |                          |      |      | 1 p. | 0 p. |
| 0                                         |                          |      |      |      | 0 p. |

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

## Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

- W ocenie treści egzaminator kieruje się:
  - nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
  - w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
    - w jakim stopniu jako czytelnik czuję się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu polecenia?
    - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
- Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
  - nie realizuje tego podpunktu
  - realizuje go w sposób niekomunikatywny.
- Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
  - realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
    - wyjaśnij, jak przygotowywałeś(-aś) się do egzaminów**  
*Я решал задачи.* (jedno odniesienie)
    - rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.  
*Я ходил на курсы английского языка.* (dwa odniesienia)
- Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
  - przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.  
*Я повторял физику, читал и делал упражнения.*
  - jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.  
*Я занимался с репетитором два раза в неделю.*

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
- a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np.
    - **napisz, jakie przedmioty zdajesz i dlaczego właśnie te**  
*Я сдаю польский язык. (wystarczy podać jeden przedmiot)*
  - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np. *Я выбрала русский язык, потому что хочу быть переводчиком.*
  - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np. *Я выбрала такие предметы, которые мне нужны для поступления в технический вуз.*
  - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź, np. *Я сдаю физику на расширенном уровне, потому что хорошо знаю этот предмет.*
6. Wyrażenia takie jak np. *английский язык, обязательный предмет, повторять материал, читать книги, сидеть в библиотеке, делать упражнения, решать задачи, отдыхать на море, поехать на каникулы, навестить знакомых* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
- **wyjaśnij, jak przygotowywałeś(-aś) się do egzaminów**  
*Я делал и решал задачи.*
  - **opisz, jak się czułeś(-aś) przed pierwszym egzaminem**  
*Я нервничал и был спокоен.*
8. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
- **poinformuj, jak zamierzasz odpocząć po zakończeniu wszystkich egzaminów.**  
*Я поеду за границу или останусь в Польше и буду встречаться с друзьями.*
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
- **wyjaśnij, jak przygotowywałeś(aś) się do egzaminów**  
*Перед экзаменом я читала произведения Адама Мицкевича. („odniósł się”)*
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
- **wyjaśnij, jak przygotowywałeś(-aś) się do egzaminów**
  - **opisz, jak się czułeś(-aś) przed pierwszym egzaminem**  
*Перед экзаменом я всё нервно повторял.*
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty).

Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść (pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób); może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy danego podpunktu, np. realizując podpunkt o przedmiotach wybranych na maturze, zdający pisze: *Польский, математика, английский*. – taka odpowiedź nie jest akceptowana.

14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona, np. *Я ещё не знаю, как буду отдыхать после экзаменов, но наверняка не буду думать о школе и оценках*. („odniósł się i rozwinął”)
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt niezrealizowany).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *Я не знаю, какие предметы я выбрал*.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
  - **opisz, jak się czuleś(-aś) przed pierwszym egzaminem**  
*Перед экзаменами я денервовался*. („nie odniósł się”)
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
  - **poinformuj, jak zamierzasz odpocząć po zakończeniu wszystkich egzaminów.**  
*После экзаменов я замежам поехать на море*. („odniósł się”)

### Zadanie 10.

Zdajesz właśnie egzaminy maturalne. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- napisz, jakie przedmioty zdajesz i dlaczego właśnie te
- wyjaśnij, jak przygotowujesz(-aś) się do egzaminów
- opisz, jak się czujesz(-aś) przed pierwszym egzaminem
- poinformuj, jak zamierzasz odpocząć po zakończeniu wszystkich egzaminów.

Привет, Кирилл!

Надеюсь, у тебя всё в порядке. А я как раз сдаю выпускные экзамены.

- **напиши, какие предметы сдаешь и почему именно те**

**7.2) Здающий [...] передает информацию и объяснения.**

**5.5) Здающий выражает и обосновывает свое мнение [...].**

- **Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odniósł się do **co najmniej jednej** części polecenia, np.:
  - wspomina, jakie przedmioty lub przedmiot zdaje na maturze, np. *Я сдаю математику.* LUB
  - uzasadnia swój wybór przedmiotów lub przedmiotu maturalnego, np. *Потому что я хочу изучать медицину.*
- Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (wskazanie przedmiotów / przedmiotu i uzasadnienie wyboru) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *Я сдаю экзамен по биологии, потому что хочу изучать медицину и в будущем стать врачом.* („odniósł się i rozwinął”).
- Wymagany jest spójnik „bo”, „ponieważ”, „dlatego” lub „żeby” (*потому что, поэтому, чтобы*), gdy z kontekstu nie wynika uzasadnienie wybrania właśnie tych przedmiotów lub tego przedmiotu na maturze, np. *Я выбрал физику на расширенном уровне. Это очень трудный предмет.* („odniósł się”), ALE *Я выбрал физику на расширенном уровне, потому что это очень трудный предмет.* („odniósł się i rozwinął”).
- Informację o drugim zdawanym na egzaminie przedmiocie traktuje się jako rozwinięcie pod warunkiem, że zdający odniósł się do drugiej części tego podpunktu polecenia, np. *Я сдаю математику и русский язык, потому что это обязательные предметы.* („odniósł się i rozwinął”).
- Akceptowany jest czas przeszły, np. *Я сдал географию и английский.* („odniósł się”).
- Akceptowany jest zapis słowa „matura” rosyjskimi literami «*матура*».
- Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odniósł się do tego podpunktu polecenia.

| nie odniósł się         | odniósł się                                          | odniósł się i rozwinął                                                                  |
|-------------------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| Я сдаю разные предметы. | Я сдаю разные предметы: биологию, химию, математику. | Я выбрала русский язык, потому что это мой любимый предмет, и я хочу его изучать.       |
| Это трудный экзамен.    | Потому что хочу поступить в вуз.                     | Я хочу изучать информатику и быть хорошим программистом, поэтому я выбрал этот предмет. |

• **wyjaśnij, jak przygotowywałeś(-aś) się do egzaminów**

**5.1) Zdający opisuje [...] czynności.**

**5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].**

**7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.**

- Jako realizację tego podpunktu polecenia uznaje się wszystkie typowe czynności związane z przygotowaniem do egzaminów, np. *Я ходил в библиотеку.* („odniósł się”), *Я повторяла материал, учила слова и решала задачи.* („odniósł się i rozwinął”).
- Akceptuje się każdą komunikatywną wypowiedź, w której zdający:
  - opisuje wydarzenia, czynności, które miały miejsce w trakcie przygotowań, np. *На уроках мы много раз повторяли материал по химии.* LUB
  - przedstawia plan/harmonogram/etapy przygotowania do egzaminów, np. *Сначала я писал сочинения по польскому языку, а потом решал задачи по математике.*
  - przedstawia okoliczności towarzyszące przygotowaniom do egzaminów (np. czas trwania przygotowań, regularność zajęć, towarzyszące osoby), np. *Я готовился к экзаменам два месяца. / Я готовился к экзаменам каждый день. / Я готовился к экзаменам вместе с репетитором.*
- Uznaje się przygotowania do egzaminów, które zdający wykonał razem z innymi osobami, np. *Мы с друзьями повторяли математику.* („odniósł się”).
- Jeżeli zdający przedstawia różnorodne czynności życia codziennego, ale z pracy nie wynika jasno, że zdający podjął się ich wykonania w ramach przygotowań do egzaminów, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Я смотрел фильмы.* (O→N). *Я смотрел фильмы об анатомии человека.* („odniósł się”). Z kontekstu całej pracy musi jasno wynikać, że podjęte działania dotyczą przygotowań do matury.
- Jeżeli w pracy opisane są przygotowania kogoś innego niż piszącego, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Мой друг записался на подготовительные курсы.* (O→N). Może być ona traktowana jako element rozwijający pod warunkiem, że zrealizowany jest kluczowy element, tj. zdający informuje, jak on sam przygotowywał się do matury, np. *Мой друг записался на подготовительные курсы, а я ходил на занятия к частному репетитору.* („odniósł się i rozwinął”).

| <ul style="list-style-type: none"> <li>Wymagany jest czas przeszły, ale akceptowany jest czas teraźniejszy lub przyszły, jeżeli zdający opisuje przygotowania do egzaminu, do którego ma przystąpić, np. <i>Завтра сдаю физику и сегодня вечером я буду повторять формулы.</i> („odniósł się i rozwinął”).</li> <li>Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odniósł się do tego podpunktu polecenia.</li> </ul> |                                                                              |                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| nie odniósł się                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | odniósł się                                                                  | odniósł się i rozwinął                                                                                                                       |
| Я долго готовился.<br><br>Я не готовился к экзаменам.<br><br>Я купил новый костюм. (O→N).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Я начал повторять материал в январе.<br><br>На экзамен я купил новый костюм. | В январе я начал готовиться: писал сочинения, повторял формулы.<br><br>Я много работала со словарём и писала сочинения по английскому языку. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li><b>opisz, jak się czujeś(-aś) przed pierwszym egzaminem</b></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.</b></p> <p><b>7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"> <li><b>Należy uznać</b> każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do swoich uczuć przed pierwszym egzaminem, np.: <ul style="list-style-type: none"> <li>pazywa swoje uczucia / emocje / odczucia, np. <i>Перед первым экзаменом я очень нервничал. / Я боялся сдавать первый экзамен.</i></li> <li>opisuje swoje samopoczucie, swój stan emocjonalny lub fizyczny, np. <i>Перед польским я чувствовала себя хорошо / плохо / неважно / обычно.</i></li> </ul> </li> <li>Opis reakcji / zachowania / czynności / działań mogą stanowić realizację tego podpunktu polecenia pod warunkiem, że dotyczą stanu emocjonalnego piszącego przed egzaminem, np. <i>Перед экзаменом у меня дрожали руки.</i> („odniósł się”) / <i>Перед экзаменом я не могла найти себе места и не спала всю ночь.</i> („odniósł się i rozwinął”), ALE <i>Перед первым экзаменом я встала в 8 часов.</i> („nie odniósł się”).</li> <li>Akceptuje się wypowiedzi, w których zdający odnosi się nie tylko do pierwszego egzaminu, a do maturalnych egzaminów w ogóle. Piszący nie musi używać takich wyrazów, jak: <i>перед первым экзаменом, перед экзаменами</i>, ale z kontekstu musi wynikać, że opisuje on uczucia przed maturalnymi egzaminami, np. <i>У двери в актовый зал я чувствовал сильный стресс, но когда получил тест, всё прошло.</i> („odniósł się i rozwinął”).</li> <li>Jeżeli w swojej wypowiedzi zdający opisuje swoje uczucia lub samopoczucie nie odnosząc się do egzaminów, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. <i>Я переживала.</i> („nie odniósł się”) O→N. <i>Перед экзаменами я переживала.</i> („odniósł się”).</li> <li>Wymagany jest czas przeszły, ale akceptowany jest czas teraźniejszy lub przyszły, jeżeli zdający opisuje samopoczucie przed egzaminem, np. <i>Завтра буду сдавать экзамен, очень переживаю.</i> („odniósł się”).</li> </ul> |

- Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odniósł się do tego podpunktu polecenia.

| nie odniósł się                  | odniósł się                                      | odniósł się i rozwinął                                                       |
|----------------------------------|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| После экзамена я была счастлива. | Это был первый экзамен и я очень нервничала.     | Перед первым экзаменом я беспокоилась. Я боялась, что экзамен будет трудным. |
| У меня болела голова.<br>O→N     | Я была спокойна, так как я хорошо подготовилась. | Я хорошо подготовился, поэтому я спокойно ждал начала первого экзамена.      |

- **poinformuj, jak zamierzasz odpocząć po zakończeniu wszystkich egzaminów.**

**5.8) Zdający opisuje intencje, [...] i plany na przyszłość.**

**7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.**

- **Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający przedstawia swoje plany związane z wypoczynkiem po zakończeniu egzaminów, np. *После экзаменов я поеду на море.* („odniósł się”), *Когда экзамены закончатся, я думаю поехать с друзьями в Закопане и там отдохнуть.* („odniósł się i rozwinął”)
- Jeżeli w swojej wypowiedzi zdający informuje o swoich planach związanych z wypoczynkiem, ale z wypowiedzi jasno nie wynika, że chodzi o wypoczynek po zakończeniu wszystkich egzaminów, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *В среду у меня последний экзамен, поэтому в пятницу я поеду к моей бабушке в деревню.* („odniósł się i rozwinął”), *Я поеду к моей бабушке в деревню.* O→N.
- Akceptowana jest wypowiedź o każdej formie spędzenia czasu po egzaminach maturalnych, np. podjęcie pracy.
- Nie akceptuje się wypowiedzi, w której zdający używa czasu przeszłego lub teraźniejszego.

| nie odniósł się                   | odniósł się                                       | odniósł się i rozwinął                                                                            |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Во время экзаменов я очень устал. | Когда всё сдам, хочу поехать в горы.              | Во время экзаменов я очень устал, поэтому поеду в горы и там отдохну.                             |
| Я найду работу. O→N               | После экзаменов мы планируем отдохнуть на озёрах. | В ожидании результатов экзаменов, я планирую ходить в кино, на дискотеку, встречаться с друзьями. |

## Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

|             |                                                                                                                                   |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu |
| <b>1 p.</b> | wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu                               |
| <b>0 p.</b> | wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów               |

### Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

- W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
- Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.  
*Привет, Кирилл!*  
*Надеюсь, у тебя всё в порядке. А я как раз сдаю выпускные экзамены. У меня много новостей. У меня в школе экзамены.*
  - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane, np. *Я читал много книг. Там я занимался.*
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst, np. *У меня география и хочу достаться на студия.*
  - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
  - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu), np. *Чтобы хорошо подготовиться к экзаменам я совсем не учился.*
- Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

### Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

|             |                                                                                                                                                        |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań |
| <b>1 p.</b> | ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości                                    |
| <b>0 p.</b> | bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe                                              |

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2020/21 na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły*, *interesujący*, *fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.
  - **poinformuj, jak zamierzasz odpocząć po zakończeniu wszystkich egzaminów.**  
*У меня план поехать в горы.* zamiast *Я собираюсь (планирую) поехать в горы.* – zawiera „precyzyjne sformułowanie”.

## Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

|             |                                                                                                                                                                                           |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• brak błędów</li> <li>• nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację</li> </ul>                            |
| <b>1 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację</li> <li>• bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji</li> </ul> |
| <b>0 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• liczne błędy często zakłócające komunikację</li> <li>• bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację</li> </ul>                 |

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

## Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

| rodzaj błędu                                  | sposób oznaczenia                           | przykład                                 |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------|------------------------------------------|
| błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)       | podkreślenie linią prostą                   | Marek <u>lubić</u> czekoladę.            |
| błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu      | znak √ w miejscu brakującego wyrazu         | Marek √ czekoladę.                       |
| błąd ortograficzny                            | otoczenie słowa kołem                       | Słońce (gżeje).                          |
| błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie | podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem | Słońce (gżać) w lecie.                   |
| błędy w spójności / logice                    | podkreślenie linią falistą                  | Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> . |

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

## Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
  - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.  
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *сериал „М jak miłość”, книга „Świat Dysku”*.  
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres

środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

### Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *на озере* (2 słowa), *в большом городе* (3 słowa), 1789 (1 słowo), 10.01.2015 (1 słowo), 10 января 2015 (3 słowa).
2. Jako jeden wyraz liczone są
  - słowa łączone dywizem, np. *из-за, Санкт-Петербурга, по-моему*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. XX = 1 słowo, XX век = 2 słowa.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты*. – 4 słowa.